

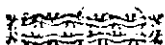

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBÖL Kedden 25. Januáriusban 1791.

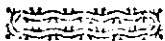
Egy Kérdés: Terjedé a' Muszka és Török
háború meszszebbre ?

Az a' meg-keferevés, melly a' hadakozó Hatal-
mosságok között uraikodik, az az álhatatos-
ság, mellyel mindenik rész a' maga kívánsá-
ga mellett meg-mozdúlhatatlanul meg-maradni kí-
ván; a' Lengyeleknek ásittozások, melly szerint
ők-is ezen háboruból hasznat kívánnának venni; és
az a' majd tsak nem közönséges Mulzka Ország
nagyobbodásától való Europai félelem, tsak alig
ha ezen háborut hozszabbra nem nyújtják; és vala-
mint a' különös, ugy a' közönséges Levelek egy
szivel és szájjal kiáltják, hogy a' jövő Tavalz
mind a' szárazon, mind pedig a' Tengeren egy ki-
szélesedett háboruval fogna bé közfonteni. — II dik

Katherina — akármiben kerül — meg-akarja Krim-
miát tartani, és *Otsakovat* 's *Akkirmánt* vissza-ad-
ni éppen nem akarja. — Azt írja ezen *Tsarkáné*
nem régiben egy maga Követjének: „Tudja az e-
gész Világ, hogy a' Portának nem én, hanem ő
ízent én-nékem egy olyan időben háborút, a' mi-
dön jó móddal csak ellenem sem állhatván, semmi
előre való győzedelemről nem képződhetem va-
la. Az Isten az én magamat óltalmazó igaz ügye-
met győzedelmi fegyverrel áldotta meg. Ez én-
kem sok kintsben, és az én népemnek sok ki emlott
vérében került; illő hát, hogy az én népem az e
féle veszedelmes háboruktól végre mentek legyenek.
Valamig pedig *Krim* és ennek költsa *Otsakov* a'
Török kezénél lézen. mind addig ezen tziel el-nem-
éretik, a' mint az előbb történt példák bizony-
ságok ebben. Ha azért én kész voltam, minden má-
vérrel foglalt győzedelmes és számos nyereségeim
vissza-adni, azzal az egész Világ előtt a' haládat-
lan Török békelségnek eleget áldoztam volna, mely-
ről az egész részre hajlás nélkül ítélő Világ az e
győzedelmes fegyvereim között való magam me-
léklését nyilván láthatja. Most a' Berlini Ud-
var-is ezen én áldozatomnak érdemét meg-
éppen nem akarván, nékem-is a' *Rájkhembukhi* e-
gyezés fundamentoma szerint Közben-járón ké-
lenni. A' Romai Császári Udvarrak oka lehet
ugy és nem más féle képpen gondolkodni — légya
— de a' mi engemet illet, én toha egy olyan ré-
re hajló Udvarnak közben-járását el-nem fogad-
tom, mely az én nyilvánosságos ellességemnek nyi-
vanságos frigyelse — és ha ő ezen tzielát ell-
nem fegyveres kézzel akarja véghez vinni, en-
zen Törvény és szokás ellen való közben-járó-
rót erővel fogom tudni vissza venni — hanem
a' maga közben-járásában elly módot talál-
mely az én Országomnak és győzedelmes fegy-
remnek betsületére fog szolgálni.“ — Ezt írta,
így gondolkozik a' Nagy *Katherina*, és az e
pont Birodalma-beli Országok és ennek lakosai
Tö

Török háborúnak további folytatására, és a' be-
 tsületnek fenn-tartására véghetetlen népet és erőt
 ajánlottanak. — Pruszszia és Anglia ugyan meg-
 engedí, hogy ezen hatalmas Tsálszárna minden köz-
 ben-járó nélkül békefséget köfsen a' Portával, sőt
 tellyes szivből ezt kívánnyák; de ugy, hogy min-
 den el-foglalt örökségeket visszfa adjon. Ez azt
 éppen nem akarja: melyre nézve *Fridrikh Vilhelm*
 minden hadi-készületeit szedi öfzve, és *Pillau* Várát
 rakja hadi-készületekkel, a' Tenger felöl ujj Sán-
 tzokat készített, és az a' hire, hogy fő Vezér *Mel-
 lendorf* minden órán *Königsberg* felé indul. A' Prusz-
 szus Tisztek sem apfitot sem szabadságot nem nyer-
 hetnek, mely eddig közönséges vala itten. A' Ku-
 rir tsere *Berlin*, *Varsao* és *Marquis Luchefini* között
 sokkal nagyobb mint ez előtt — és a' Lengyel Tá-
 bor olly hirtelenséggel készitti magát a' tsatára,
 mintha ő is ezen véres tsatában minden órán fegy-
 vert kívánna mártóni. — Anglia Pruszsziaával min-
 denekben tökéletesen meg-edgyez, és ezek ketten
 a' Hollandia Közönséges-társaságot arra birták,
 hogy ez-is már a' maga hadi-készületeit tellyes erő-
 ben állítja a' békefség-szerzésre. De hát ha a' Musz-
 ka Udvarnak-is segítségé léfzen — 's hát ha vala-
 mennyin vagynak is mind gyalázatos fegyverrel fog-
 nak végre visszfa térni? ki felel-meg ezen kérdés-
 re? — De akárki hogy feleljen elég az, hogy mi-
 nekutánna *Ismail Vára* olly nagy vér-özönnel meg-
 vétettetett volna (a' mint mi már ezt, akárki mit
 írjan, alkalmasint le-irtuk) fő Vezér *Szuvarov* 10-
 ezer szabadakarattból szolgáló fegyveres fél vad em-
 bereket, Kozákokat és Arnotokat szállított által
 a' Dunán Bulgáriába, hogy ott minden Városokat
 és falukat öfzve-égéfsenek és pusztittsanak; noha
 már ezen a' Környéken a' Duna mentében 5 Tö-
 rök keritetlen Városok hammuvá válván, a' féle-
 lem' változva forró hidege a' *Mahumed* kopósz fiait
 égéfsz Konstantinápolyig, tsak nem öfzi hulló és
 részkető fa-levelekké tette, és ha a' Töröknek tsak
 egy hónap alatt a' Muszkával fegyver-nyugvasá-
 nam léfzen, Bulgáriában eleven Törököt lámpáfsá-

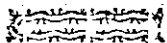

sem fogunk találni. — Belgrádban minden dolog alszik — a' szélen lévő népek szomorúak, hogy nekik megint ezen Tolvaj szomszédságban kelljen maradni, minthogy itt a' békefénynek olyan feltételek alatt vagyon hire, hogy mi a' Töröknek az el-vett földet visszafogadják adni. — A' *Lüthhiek* Követjei meg-érkeztenek Bétsbe. — Azok a' Frantzia Papok, kik a' Polgári hitet le-nem tették, vagy nyavallyájok, vagy más környül állásoktól akadályoztatván, 14 napot nyertenek várakozást, és ha ekkor le-nem teszik hivataljoktól örökösön meg-fosztatnak, valamint már azok meg-fosztattak, kik le-tenni nem akarták. — Marquis *Fajettének* fejével kell számolni, a' Nemzeti-gyűlés előtt, ha a' Királyi Familliából valaki ki-találna menni az Országból.

Egy hirt futognak Európában minden felé a' nagyobb Politikusok egymás fülébe, mely még eddig noha meztelen hír, mindazáltal nem meg-esmert hazugság; Ca-zért, minthogy ettől egész Európának környülállásai függenek méltó meg-jegyzésre. — t. i. ez: hogy egy Pruzszus Királyi Hertzeg egy Auszriai Házbéli Leánnyal volna házosságra kelendő. Ha ez talál lenni, az egész Europai háború, a' Frantzia zenebona mind más környülállások közé szorúlnak, és így az Europa Politikájának mostani kereke meg-fog fordulni. — Azt olvassuk a' Belgiumi Levelekből, hogy Generál *Alvintzy* megint el-esett *Tirlemontnál* a' Lovával, és beteges. Ez a' szerentséltenség éppen akkor esett ezen a' híres Vezéren, midőn éppen *Lüthhbe* kellene a' népet vezérelni; és tudálatos! Pruzszus Generál *Silfen*-is így járt tavaly éppen akkor, midőn a' Pruzszus Katonákat *Lüthh*-felé vezérelné. — Hertzeg *Deligné* ki az Ismail ostromán jelen volt, és egy könnyű sebet-is kapott, Bétsbe szerentsésen visszafogadják: de mihelyt vett sebe meg-gyógyúl, azonnal a' Muszka Táborhoz visszafogadják. — A' Török Nagy Vezér *Silifria* háta megett *Drindpoly* felé húzta meg magát: de csak alig hiszszük hogy neki jó.

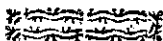
jó izünn eshetnék egy pipa dohány a' fekete Kávéra. —

Bétsi 's más elegyes jegyzések: — Itt közönséges hir, sőt a' mondatik, hogy már előre *Toskánába* is jelentésl tett volna ö Felsége felölle, hogy a' jövő Mártziusnak kezdetével Florentziába fogna indúlni, és fő Hertzeg *Ferdinándat* a' *Toskánai* fő Hertzegségbe maga fogná bé-iktatni, melyből úgy véljük, hogy a' Nápolyi Felség is ekkor fogna indúlni. — Bétsben tegnap-is első esett, és a' betegeseknek száma napról napra nevedik, kik többnyire tüdő-gyúladásban vagynak. — Tavaly 346 Épületekkel szaparodott Béts Várofsa, mellyek közül mindenikben 50 emberek el-lakhatnak. 96 házak 2 for házzal fellyebb emeltettnék. — 1785-től fogva 70 ezer emberrel szaparodott Béts. — Midőn *Ismailnak* meg-vételéről már a' hir Bétsben szárnyálna, megint egy más ujj győzedelmi Tudósítás repüle közinkbe, mely arról teszsz bennünket bizonyosokká, hogy Muszka Vezér *Herrmann* egy Aszában lévő és Krimiának óltalmazására igen szükséges *Anapa* nevű Várot meg-vett, és 4000 Törököt aprított-le. Keziben van hát már most *Petersburgnak* a' Fekete-tenger és Krimia költsa *Otzakov*, kezében vagyon a' Krimiából Törököt ki-zárható ajtó *Anapa* Vára. — Ex-Jésuita Gróf *Hochenvart* Triefli Püspökké tétellett. — A' már két ízben hadi-probát mutatott Katonák közzül minden köz-embernek 20 krt, minden Káplárnak 30 krt, és minden Strásamesternek 40 krt adott a' Nápolyi Felség. — Hadi Agens *Purtscher* egy néhány arany adossággal meg szökött. — Egy bizonyos Tanátsos, kinek a' Ts. Királlyi Kints költsa kezében volt, 21-ezer forintat tsupa madarakra költött, és már most maga-is Kalitzkában vagyon. Mikor holmijét kotyavetyézték, tsak hangya tojáll 1000 forintot érot találtak nálla. — A' Nagy *Fridrikh* az ilyen okos embereket oly fel tétel alatt tette vala Tanátsosokká, hogy soha néki tanátsot ne adjanak — de én sem bíznám tsak a' Kurir Cassáját-is egy ilyen emberre.

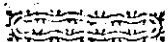
A' *Modénai* öreg Hertzeg Afzszonynak halálával az Udvar ezen hón. h. 23-dikán 8 napi egész, és 3 napi fél gyázft öltözett magára.

Kolosvárról azt a' Tudostást vettük, hogy az Erdélyi Ref. fő Consistorium azt a' jelentés tette vala a' maga Püspökjéhez (itt a' Superintendens Püspöki Rangal-él) hogy az Ország-gyűlésén tisztefféges Magyar Papi köntösben jelennék-meg, és a' Bugyagot oda ne vinné — ez így is történt, és nagy remenységünk vagyön, hogy minden Református Prédikátornak nemzeti Papi köntöst kelletik Törvény szerint viselni. Deminekis Magyar Predikátornak a' sejem Bugyagó, a' Paroka? hogy tudosabbnak látsék? o! mag rögzött bal vélekedés! Mi szükség az üreß hordóra vas abrants talám nem meg-tartya a' magyaró fa? nem tzeget alá való a' Tudomány — belső érzékenységekkel lehet ezt, mint belső tehetséget meg-fogni. Ezen Erdélyi Ref. fő Consistorium böltsen kezdette most a' maga dolgait rendbeszedni. Már ez előtt esztendővel törvényt szabtanak arról, hogy a' külfö Orzági Oskolákból be-jövé Candidátusak, ha Feleséget hoznak magokkal, 3 esztendeig hivatalt nem kapnak. Ha ezen nagy érdemü — de még ekkor tsak fél tiszteletü Candidátus Urak a' Belga 's más Dámákat egy egy nagy Töke penzel hoznák pénz nélkül szükölködö Hazánkba, már akkor roszsz volna ezen rendelés — de mint hogy többnyire tsak szolgálókat — és rongyos tzipellöseket hozván — le-érkezefekkel el-tsapják, 's mind azt, mind magokat szerentséltenné teszik; mi ezen Rendelést minyájon böltsnek nézzük — és így Candidátus Uraimék a' Léányos öreg Tiszteletes Urak mellett-is hamarébb Káplánságot kapnak. — Ezen

Hazánkbeli Tudostások.

Budáról írják, hogy azon épület, mely a' Királyi Katiély Kerítésében hajdan a' Szent Ferentz Szerzetes Pappjaié vala, és a' mellyet II-dik Josef a' magával edgyütt meg-hólt *Provinciális Tábla* számára szánt vala, a' Hadi-Kantzellária számára rendeltetett, a' mi fő igazgató Vezérünknek Hertz. *Koburnak* számára pedig egy Felséges Szállás másut kézzittetik a' Várban; és így az egész *Regia*, vagy Királyi Katiély, a' mi Királyi fő Hertzeg Palatinusunk számára kézzittetik. — Posonyból Jan. 22-dikén azt írják: „Tegnap a' F. Palatinus, a' fő Kantzellárius Ur ő Excellentziája a' több Kantzelláriabeli Tagokkal, és minden Bétsben mulatott Ország-gyűlése béliekkel ide meg-érkeztenek; ma u. m. Szombatom már Gyűlés-is tartatik. A' Státusok már reggeli 8 órakor bé-valának gyűlve a' *Primás* Ur ő Eminentziája Palotájában. — Azt már jelentettük vala, hogy a' F. Palatinus ezen hón. 6-dikán le-tette vala hitét Bétsben ő Felségének, mint a' Helytartó Tanátsnak *Præföse*. A' Törvényes dolgokra nézve melléje adatott ő fő Hertzegségének a' Vice Kancellárius Gr. *Májtáth* Ur ő Exja; a' Polgári dolgokra nézve pedig Gr. *Revitzki* Ur ő Nga. Titoknakja lészén ő Hertzegségének *Vadász György* Ur, Expeditora pedig *Kende János* Ur. — A' nem edgyesült Görög Vallás fő Pappjának *Popovits János* Urnak azon érdemeiért, mellyek szerint a' közelebb való Török háboruban a' Török-országi Oláho-

hokat a' mi részünkre hódította és által-hozta (kinek fokasága számlálhatatlan, és a' kikkől áll a' *Dubitzai* erdőkben szolgáló Katonaság, és a' *Novinál* lévő ugy nevezett *Bándti-Sereg*) edgy arany Lántzon, függő képit adta ő Felsége emlékeztető jutalmúl, melly emlékeztető jutalom pénz, a' múlt hónapnak 28. dikán, a' meg-nevezett fő Papnak, fő Vezér *Vallis* által, Károlyvárt mellyjére is függeszteték — sok hadi Tiszteknek jelen-létekben; a' midőn a' Vezér Ur egy érzékeny beszédet tartván, a' nevezett Pap-is hasonló érzékeységgel felele.

Az Erdélyi Nagy Fejedelemség fő Kormányozó Urnak azon Beszédje, mellyet Dec. 21-dikén az Ország' öszve-gyűlt Rendjei előtt tartott, e' következendő :

Méltóságos, Tekintetes, Nemes Státusok, és Rendek!

„Mindennek meg vagon az ő szabott ideje; tehát a' jó, és bal Szerentsének is. Ekkor már az örömváltja fel a' fájdalmat, már a' fájdalom az örömet: holott nem szinte ember az, kiben az ilyen változáskor semmi érzékenység nintsen. Annál nagyobb pedig az öröm, mennél nagyobb ahoz a' szeretet, kinek javán örvendünk. Lehet-e pedig forróbb szeretetünk valakihez, mint édes Hazánkhoz? Azon szerelmes Anyánk adott nekünk életet, ölében hajlékot, kebeléből taplálást, tanító házaiból tudományt, törvényeivel illendő szabadságot, vitézeivel mind külső, mind belső ellenségek ellen hathatós óltalmat: nem méltó e' tehát hozzája leg nagyobb szeretettel viseltetnünk?

Ts Ns Státusok és Rendek! Mindenkor égett szívem, édes Hazámnak szeretetétől; és pedig oly annyira ég most is, hogy érette, ha a' szükség úgy hozná, kész vólnék aldozat lenni; mikor látom, hogy az Egek egy olly Fejedelemmel vigasztalták meg édes Hazánkat, kinek leg főbb tzejlja, hogy azt boldogítsa.

Béidogításunknak fundamentomául tette Ns Hazánknek törvényes egybe gyűlését; azon gyűlését tudniillik, mellyet mindnyájan óhajtottunk; de nem mindnyájan reménylettünk; mennyivel tartozunk tehát vagy azért is kegyes Fejedelmünknek.

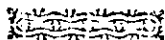

Ezt a' b6ldog szempillantást, hogy immár el 6rt6k, látom kinek kinek tekintet6b6l ki 6t6, 6r6m6t. Engedj6k meg nekem a' Ts St6tusok 6s Rendek, hogy igaz szivb6li 6r6m6kh6z hozz6 kapsollyam az 6n igaz hazafi6i 6r6m6met. Egy6tt t6rekedt6nk — egy6tt 6r6vendj6nk is.

6n ugyan eddig sem vontam ki 6des Haz6mnak gy6molit6sa el6l v6llaimat, ezut6n is 6lni, vagy halni Haz6m' haszn66rt, 6s b6ldogul6s66rt. mig a' l6lek bennem l6szen, k6sz vagyok. 6s, tal6m 6ppen ez er6nt val6 bizodalom hajtotta eddig is a' Ts St6tusoknak 6s Rendeknek sziveit, az 6n m6ltatlan szem6llyemkez; 6s a' mid6n k6l6n6s h6l6dat6ss6gal veszem a' Ts Ns St6tusoknak 6s Rendeknek nekem gyakor izben mutatott szives tekinteteket, az egyed6l f6j 6n nekem, hogy igen gyakor izben a' mint akarn6m, akk6ppen h6l6ad6 szivemet kimen tr6jeshthetem. Azonban midny6jan abban meg hittek lenni m6lt6ztaffanak, hogy olly igaz hive kiv6nok lenni a' F. Udvarnak, hogy soha meg ne sz6njen igaz fia lenni 6des Haz6mnak.

Ugyan is nem eg6sszen helyes az a' v6lekn6d6s: *Ez, j6 Hazafi; teh6t nem lehet Udvari: 6gymint az is 6ltal ellenben: Ez, Udvari; teh6t nem j6 Hazafi:* s6t 6ppen Udvarinak kell lenni, ha akarja tudni, mint lehessen Haz6j6hoz val6 szeretet6t ok6s6an meg bizonylítani; az Udvaris6g 6s Hazafis6g, kiv6ltk6ppen egy j6, 6s a' t6rv6ny' 6t6nj6r6 Fejedelem alatt, nem ellens6gi egy m6snak; az, ennek 6tasit6ja: ez amonnak kedvelt6t6je. Mind a' kett6 pedig azon dr6ga arany l6ntznak meg-bets6llhetetlen-miv6lsei, mely a' Kir6ly' sziv6t a' Haz6j6val, el 6szolhatatl6n6ul egybe kapsollya.

Meg l6v6n m6r teh6t ezen a' napon, 6r6vendetes kezdete Ns Haz6nk' Gy6l6s6nek, mindenek fellet ezent6l azon 6parkodj6nk; hogy egyenes 6rtelemmel, 6s akarattal birj6nk. Legy6nk p6ld6j6ra, s6t tsud6j6ra is a' k6l6mbk6l6b Nemzeteknek; hogy k6l6mbk6l6mb Nemzetekb6l 6s vall6sokb6l 6llv6n Gy6l6k6zet6nk, mindazon6ltal olly egyess6g vir6gzott k6z6t6nk, m6tha mindny6jan egy Nemzetb6l 6s vall6sokb6l 6llottunk v6lna.

Azután olly hiven ragaszkodjunk törvényeinkhez, hogy a' körülállásokat is szemeink előtt hordozzuk: job egy ideig, jó kötés és meg határozat alatt, ha egyébképpen nem lehet, kis tsunkúlást is valamiben szenvedni, mintsem derekas dolgainkban, yakmerösködésünk által, orvosolhatatlan sebeket ejteni.

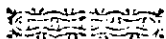
Viselteflünk F. Fejedelmünkhöz, mint örökös Urunkoz; mély tisztelettel; és mint édes Atyánkhoz, fiúi szeretettel. Mély tisztelettel mint Urunkhoz, midön Törvényünk' sérelmeit, vagy egyéb dolgainknak meg kívántató jobb jobb igazítását eleibe terjesztjük — mint édes Atyánkhoz pedig fiúi szeretettel, nem kétszégeskedvén semmi is, hozzánk járúlandó kegyelmei eránt, "Eggyen Isten után benne tellyes hiedelmünk, és bizodalunk. — És hogy' ne lenne holott az ő kegyes Izive tsupán azt várja, hogy mi jelenségeit adjuk hozzája való bizodalunknak és leg ottan reánk árasztja maga atyai kegyelmeit.

Vessünk véget immár ezeknek; de ne vessünk az egymáshoz való szeretünknak, és bizodalunknak. Legyünk egymáshoz segedelemmel, minden ügyeinkben; igy Izereintsés léizen édes Hazánk, minden dolgaiban. En azonban, midön magamat, buzgó Izivevel, és igaz hazafiúi szeretettel, továbbra is a' Ts Státusoknak és Rendeknek sziveffégébe ajánlom, azal fejezem bé ezen beszédemet, hogy eljenek és virágozzanak a' Ts Ns Státusok és Rendek; virágozzanak a' Királyhoz és Fejedelemhez való hivségben, és bizodalomban; virágozzanak az egymás közt való szeretetben, és egyeffégben. Nékem pedig lehet sen alkalmatosságom, azon igaz hazafiúi szeretetemnek meg bizonyítására, a' mellyet úgymint eleimtvettem, és mindenkor tisztán meg tartottam: úgyminden maradékaimra is által adni kívánom."

"Azt a' bátorságot, mellyet e' nagy tekintetű Gyülekezet' tiszteletére tett bé lépésében, a' Kir. Rendelésnek mélsósága, 's annak követésére ösztönözö köteleffégem lelkesített, a' Ts Rendeknek bölts egyezése, 's a' felsőbb tettzásnek a' törvénnyel lett meg egyezettése, helyben hagyni méltóztatta, a' mint a' Királynak önként való kegyelmességét mély

alázatossággal hálálom, 's annak bizonyosság tételére, életem, mindenem fel áldozom; úgy léfzen, míg élek, leg szorossabb törvényem, a' Ts Rendekben a meg oszlott Hatalmat tisztelve, annak szentül való meg maradására tellyes igyekezettel törekednem. Egybe fogom kaptsolni mind a' kettőt, örökös Fejedelméhez viseltető fegyhetetlen hiveségemet bizonyítani fogja főbbképpen, törvényneinknek útasításaira el intézett magam viselete, 's édes Hazám' böl dogítására tzelző köteles munkálkodásomat a' Királyba vetett bizodalman fogja gyámolítani, 's ezen egyesült erő' hathatósága örvendetes követke zéseiknek el érésére pedig, a' Ts Rendeknek példája. Tauáttsa fog eszközlő, 's tsalhatatlan fejedelmet nyújtani. Melly eránt midőn esedezem, támogatom is reménységemet, kérelmem' meg nyerhetése végett egész bizodalommal; mert a' mennyi személy neveli ezen Ts Társaságot, annyi választott Hazafit képzelek, ki Hazája' igaz szeretetétől gyúladozva, törvényeihez ragaszkodik; Fejedelméhez való hiveségben él és hal; 's együtt a' kettőben keresi a' köz böl dugságot; mellyre egyedül, minden félre való tekintetek nélkül, igaz szívvvel 's lélekkel egyenesen igyekezem. Böl dogittson Isten minket ezen tzelban, 's engedje, hogy előnkbevett pályánkat futhassuk úgy, hogy Hazánkat szerentséltetve, az Uralkodónk is kívánságunk' igazságáról, törvényes engedelmelegünk ről, örökös hiveségünkről meg gyöződve, vegye édes Hazánkat sok hányattatásai után kegyelmébe, 's nevedjek e' Nagyfejedelemségbéli T Státusokba és Rendekbe helyezettett biztos hiedelme, Kiknek én magamat kegyességekbe, szivességekbe, szeretetekbe, jó indulatokba, igaz és illő tisztelettel ajánlom. Excellentziádnak pedig e' bé iktatásom alkalmatossá gával is bizonyított nagy jó voltát, alázatossan kö szönöm."

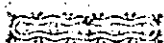
Pofony 23. Jan. (szórol. szóra) — Kedves Ötsémi
— „Az el múlt héten Hazánk oszlópi kezdvén egy más után Bétsből hozzánk le-szivárogni, Pénteken már minnyájan complét voltak. Tegnap napon e- legyes Gyülés, vagy is Ülés tartatván a' Primara-
lis

lis Palotában, hová még előre feles számmal felgyülekezvén, nagy ásitozások között vártuk, a Kegyelmes Királyi jó válatzokat, vagy-is Resolútiokat. Azomban egyet kettőt dobbantván a' lábával (ez lévén modija mostanában) ez előtt viselt buzagánnya helyet az Ország' Vicé Porkalábja vagy ajton állója *Ludwíghzi Ferentz Úr*, jelét adta, az Ifju fő Herceg Palatinus közinkbe való bé-lépésének, ki is olly tsemó Resolútiót hozatott bé maga után, hogy a' bé-hozója majd megszakadt belé, ez pedig vólt a' Királyi Fiskus *Postulatuminak* rész lizeriat való adnexuma, és még Felső-s Altszonyunk idejében ki-dolgozott *Curialis Decisiók*, *Commercialis* és más egyéb dolgok, mellyeket ő Felsőge az Ország által rendelendő Deputatiókban fel-venni parantsol. Ezeknek, 's más egyéb kisebb Resolútióknak bé hozásával, egy kis Deák dictiocskát előre] bortsátván említett Hertzeg Palatinusunk, az Királyi Kegyelmes Resolútiókat rendivel fel-olvasatni parantsolta, mellyeknek némely részit fel-olvasván, minthogy igen sok vólt, a' többieknek fel-olvasáfokat, más Ülésre halasztotta.

Nevezetesen az *Armorum Præfectuság* sem Palatinusunknak, sem a' Croatiai Bánnak meg nem adódtak. A' Magyar ruhának viséleti Törvényben nem mégyen. A' Deák nyelv még a' *Dicasteriumokon*, meg marad. — Elbe az esztendőben az Ország Gyűlése nem fog continuáltatni; há fog-is a' jövő esztendőben, nem Pesten, hanem Budán, még a' Tábláknak által mentele is, ő Felsőge további rendelésétől függ. A' Királyi Városok Deputátusinak *Diurnumát*, minthogy az *Peculium regium*, még ezután szabják-ki a' Vármegyék, a' mint az Ország ki-tsinálta helyben hagyattatván. A' kik valamit véthettek volna *Josef Császár* Uralkodása alatt, azoknak Generális Kegyelem ígértetik. A' Vallás dolgában való Resolútió még hátra maradott. Ezeket a' mint mondom el-olvasván egyebet semmit sem tsináltak.

Maros Vásárhelyről 5. Jan. A' minap is sajnál-
 lottam, mikor az egyik Szám alatt költ Kurirt ol-
 vasmám, hogy a' mi Városunkon esett egy igen ne-
 vezetes dolog, u. m. a' Felséges Urunknak II-
 dik Leopoldnak Romai Tsázfárságra lett koronáztatásá-
 nak közöttünk tartott inuepi Sölemnitása, tsonkán,
 és a' mint szokták mondani, *in fragmentis* küldet-
 tetett közönségessé-tétel végett az Ur kezébe. Tud-
 ja az Ur, hogy a' *Compilerok* mindenkor roszsz
 nevet érdemlettek. Mert a' mi az egészet és való-
 ságot inkább tenné, azt fel-jegyezni el-mulatták,
 és olyan dolgokat tojtak a' Világra, a' mellynek
 tudása nélkül a' Világ igen kevés kárával el-lehe-
 tett volna. Én azért szükségesnek itelem minden
 körülállásaival meg-írni, mi képpén illette-meg
 Városunk az újj elztendő második napján F. Leo-
 pold Kegyelmes Királyunk és Fejedelmünk Magyar
 Királya lett koronáztatásának örvendetes Inuepét
 's *Te Deum Laudamusát*. *Ab Jove principium*: Két
 prédikáció tétellett Városunkon ezen alkalmatósággal.
 Az elsőnek *Textussa* Ének. Ének 3: 11. *Söjje-
 tek-ki és nézzétek Sionnak Leányi Salamon Királyt*
 a' Koronában, mellyet szerzett ő néki az ő Anyja.
 Ezt mondotta Tiszt. *Bárosnyai Lukás Simeon* Utam
 a' Várbéli Ref. nagy Templomban, kinek a' két
 Hazában minden-féle és mindeneknél esmeretes di-
 tséretéről jobb semmit sem mondani, mint keveset.
Salamon Királyt, a' mi Felséges Urunkal egybe ha-
 sonlitotta születésére, Királyságra lett *SUCCESSIOJÁRA*,
 börtseféjére és országlására nézve. Nevezetesen a'
 mi *SUCCESSIOJÁT* nézi, egybe vetette az ő Felsége
 Fatumát a' *Salamonéval Adoniára* nézve. A' két
 utolsóbbat bizonyította és egyeztette az ő Felsége
 Florentziában gyakorolni szokott börtse rendeléseivel
 kormányozásával. Meg említette azt-is, hogy
 a' mi-képpen a' *Salamon Király* idejében fegyver
 zörgés, hadakozás nem hallatott Izraelben: ugy ő
 Felségének-is minden tzielja igyekezete a' jó békes-
 ségre mutat 's a' t. Továbbá gyönyörűséges *inven-
 tional* (mellyel minden beszédiben bővölködni szo-
 kott)

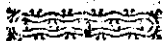

kott) meg-műtatta, hogy a' mi Felséges Urunk, Fia a' Magyar Hazának, nem tsak annyiban, a' mennyiben a' maga régi jussainak meg-tartása iránt ő Felségéhez nyújtott kéréseit a' Hazának kegyelmesen meg-adta; hanem annyiban-is, hogy a' miot a' Historiákból ki-hozta, az ő Felsége ditsőségesen uralkodott eleink, a' Magyar Nemzettel, a' szent házolság által szorosabb egyetsege-is volt. Ugyan azt hozta-ki az ő Felsége *Symbolumából*: *Opes Regni corda subditorum*, hogy ő Felsége igaz Fia a' Magyar Hazának. Mind ezeket pedig, szokása szerint hozzá foghatatlan hathatos ékesen szólással adta-elé. A' másik prédikátzio volt a' piatzi Cathol. Templomban. *Textus Efa 60: 1. Surge, illuminare Jerusalem, quia venit lumen tuum et gloria Dei super te orta est.* Erről prédikáltott Fő Tiszt. Plébánus *Ferentzi András* Ur. Előbb a' Proféta szavainak értelmét adta, meg-mutogatván, hogy a' Jerusalemen, nem a' kő falakat, házokat, palotákat; hanem a' lakófsokot kell érteni. Azután szabta az igéket a' Magyarokra. Elé-beszéllente hogy a' Magyar Korona nem tsak Szent Angyali Apolloli, hanem tsudálatos-is. Az utolsót hozta-ki a' Magyar Koronának látumából és sok rendbéli bujdosásaiból. Prédikátziojának második részében el-beszéllente az ő Felsége meg koronáztatásának minden körülállásait. Mind a' két rendbéli prédikátziok és áhitatosságok alatt és után az ágyuk ropogtanak. Előve a' Város meg-világosított. A' sok métsék, fáklyák, mint annyi tsillagok mindenfelé világoskodtak: minden ablakba gyertyák égtek. Nevezetesen két helyt volt e' féle nagyobb készület. *Egyik* a' Tanáts-háznál, mellynek minden ablakában piramis formára ki-rakott kilentz, tiz gyertya lobogott. Benn a' Tanáts házban a' tellyes szível örvendező nagy sokaság jelen-létében, az e' végző készített énekek szép háronniával el-énekeltek. Mellyek közül a' rövidebb e' vöit:

Jeles nap Est-hajnala

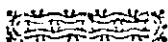
Mellyen az Isten Angyala,

Második

Második Nagy *Leopoldnak*
Magyar Ország Királyának,
Királlyá lett kenetését
'S erre fel-szenteltetését,
Maros Vásárhelly vig szível
Innepli buzgó örömmel.
Éljen! mind örökké éljen!
A' Király *Leopold* éljen!
Isten az ő esztendeit
Terjeszlje 's nyujtsa életit!
Népe' szive, kintse légyen,
Ellenségit fogja szégyen,
Kegyelem 's az irgalomság
Őt' vezérlje 's az igazság!
Adja Isten a' Királynak,
Adja a' Király Fijának
Igazságát 's itéletit
Hogy vezérlje jól hiv népit.

A' Tanács-ház tornáztára a' két fejű Sas ki-volt
telve ilyen alatta való irással: *Jeles napnak Est-haj-*
nala, mellyen Fels. II-dik Leopoldnak, mint Magya-
rok' Királynak tiszteletit jziven herdozza M. Vd-
sárhely. A' másik örömet és háládatosságot tzi-
mező nagyobb világosítás volt a' T. Fő Biró *Boros-*
nyai János Ur háza előtt. A' hól a' tornázt e-
gészízen végig volt rakva meg-gyújtott gyertyák-
kal, a' közepibe az ő Felsége képe le felive a' Ma-
gyar Korona alatt, ilyen inscriptioval: *Vivat Leo-*
poldus II. Pater patrie. Mind a' két helyt fenyő
ágokból oszlopokra tsinált élő-fa formák ágai kö-
zött villogtak a' gyertyák. A' Ref. Ecclesia kegyel-
mes Urához és Fejedelméhez való háládatosságát
külső-képpen is ki-jelenteni kívánta, a' midőn a'
Tiszt. kedves Papjai és Ecclesiái Fő Curátor Ur há-
zok előtt *illumináziót* és ágyu lövéli tétetett. Nem
említem a' közönséges városi embereknek szakadat-
lan öröm lövöldözéseket. Tartott ez a' tziimonia
mintegy 11 óráig. Egy néhány Versket-is töltek
ide, mellyek ez alkalomságra készítették:

Nevezetes a' múlt efsztendő folyása,
 Száz' Seculumban is nem lesz ennek másza.
 Ebben történt a' nagy *Jofef* el-halása,
 Ebben *Leopoldnak* koronáztatása.

Nó hát e' Felségnek, a' ki erejére
 Orofzlán, de bárány szelid erköltsére,
 Magyar Nemzetünknek rég várt örömére,
 Korona tétetett Királyi fejére.

Lásd a' Teremtőnek ki tettő munkáját,
 A' ki eddig a' szép böltsétség pálmáját
 És a' kegyefségnek viselte páltzáját,
 Most már sok Országnak birja Koronáját.

Jutalom követi a' példás jóságot,
 Érdemel a' bölts sziv tisztet 's méltóságot,
 Talál a' kegyefség zöld borostyán ágot
 Az irigy-is vallja ezt az igazságot

Nagy *Leopold!* a' te Királyi székedet,
 'S arra e' Virtusok emeltek tégedet,
 E' Nemes Virtusok vezérlik szivedet,
 Ezek őltalmazzák 's őrzik Felségedet.

Nó! már kevélykedjék *Epirus Pyrrhussal*,
 Kevélykedjék Roma a' Nagy *Pompejussal*,
 Avagy az ennél is nagyobb *Augustussal*,
 Kevélykedünk mi-is Nagy *Leopoldussal*.

Kinek hogy meszfzére terjedjen Orzága,
 Hódoljon alája nemzetek soksága,
 'S Népeinek alatta légyen boldogsága,
 Tudom minden jóknak ez a' kívánsága.